

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. 6150 / 09 OCT 2020

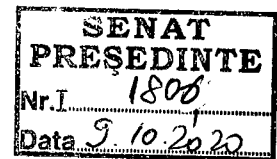
Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

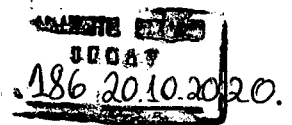
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosarul nr.532A/2020

Domnului
Robert-Marius CAZANCIUC
Vicepreședintele al Senatului

Vă comunicăm, alăturat, în copie, Decizia nr.600 din data de 15 iulie 2020, prin care Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori este neconstituțională.

Vă asigurăm, domnule Vicepreședinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

ROMÂNIA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosarul nr.532A/2020

DECIZIA Nr.600
din 15 iulie 2020

referitoare la obiecția de neconstituționalitate a prevederilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea obiecției de neconstituționalitate a prevederilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, obiecție formulată de un număr de 69 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal.

2. Obiecția de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională cu nr.2181 din 24 aprilie 2020 și constituie obiectul Dosarului nr.532A/2020.

3. Autorii sesizării au solicitat constatarea neconstituționalității prevederilor Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții

de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori, formulând atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, cât și intrinsecă.

4. Astfel, se arată că prin introducerea debitorilor afectați de secetă în sfera de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, ca urmare a amendamentelor discutate și admise, pentru prima dată, la nivelul Camerei Deputaților, se aduce atingere principiului bicameralismului, care, potrivit art.61 din Constituție, presupune că adoptarea legii este rezultatul voinței întregii autorități legiuitoare, adică a Parlamentului, care este format din Senat și Camera Deputaților. Or, în ceea ce privește legea analizată, textele privind includerea în domeniul de aplicare a legii a debitorilor afectați de secetă (deci nu de virusul SARS-CoV-2) nu au fost niciodată antamate și analizate la nivelul primei Camere sesizate, care a fost Senatul, ci au fost pentru prima dată supuse dezbaterii și aprobate în Camera decizională, adică în Camera Deputaților. Mai mult, diferența de conținut juridic în ceea ce privește această categorie de debitori, spre deosebire de celelalte categorii de debitori, se remarcă și printr-o perioadă mult mai îndelungată de suspendare a obligațiilor de plată ce le revin acestora, respectiv până la data de 31 octombrie 2021. Or, acest lucru este de nepermis într-un stat de drept caracterizat prin bicameralismul parlamentar, aspect reținut în mod ferm de Curtea Constituțională prin Decizia nr.62 din 7 februarie 2017.

5. Se mai susține că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebankare anumitor categorii de debitori încalcă dispozițiile art.15 alin.(2) din Constituție privind principiul neretroactivității legii.

6. Astfel, autorii sesizării arată că acest lucru reiese clar din analiza prevederilor art.6 alin.(2) din ordonanța de urgență, astfel cum au fost modificate prin legea criticată. Restructurarea prevăzută de acest articol nu are sens decât dacă nu se prelungește creditul cu depășirea limitei de vârstă. Dacă se poate prelungi creditul cu depășirea limitei de vârstă, atunci nu mai este vorba de restructurare.

7. Dincolo de confuzia dintre restructurare și prelungirea maturității creditului, care face textul neclar în raport cu art.1 alin.(5) din Constituție, pe fond, soluția afectează sistemul de creditare, pentru că instituirea unei limite de vârstă de către instituțiile de credit este strâns legată de gestiunea riscului de credit și de normele prudențiale la acordarea creditului. Consecința imediată a așa-zisei restructurări, cu depășirea limitei de vârstă este reprezentată de o agravare a riscului de credit pe care creditorul nu a avut-o în vedere la încheierea contractului în raport cu legea în vigoare la data încheierii contractului. Din acest punct de vedere, întrucât legea nouă plasează în sarcina creditorului un risc de credit nou, suplimentar, pe care creditorul îl suportă integral și exclusiv, este afectat principiul stabilității și securității circuitului civil pe care se întemeiază chiar principiul neretroactivității legii consacrat de art.15 alin.(2) din Constituție.

8. De asemenea, autorii susțin că încălcarea principiului neretroactivității legii civile reiese și din analiza prevederilor art.2 alin.(3) din ordonanța de urgență astfel cum au fost modificate prin legea criticată. Astfel, prin aceste prevederi, legiuitorul urmărește nu doar instituirea pe viitor a unei interdicții de capitalizare a dobânzilor și a comisioanelor, ci și înlăturarea, pentru trecut, a capitalizării, stabilindu-se, în acest sens, că prevederile astfel modificate se aplică și cererilor depuse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, în forma inițială. Prevederile referitoare la capitalizarea dobânzilor și comisioanelor din legea de aprobare ajung să se aplice retroactiv.

9. Or, în aceste condiții, nu se poate considera că legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 dispune numai pentru viitor, atât timp cât, în mod expres, în conținutul acesteia, se arată că prevederile sale vor fi aplicate și unor acte îndeplinite anterior intrării sale în vigoare, respectiv cererilor formulate de debitori în intervalul de timp scurs între momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 și momentul intrării în vigoare a Legii de aprobare a acestui act normativ. Legea de aprobare vine să modifice, în mod retroactiv, raportul juridic stabilit în baza ordonanței, ceea ce conduce la

o insecuritate a raporturilor juridice caracterizată printr-o vădită inechitate în raporturile dintre debitori și creditori.

10. Autorii sesizării susțin că Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori încalcă dispozițiile art.1 alin.(3) și (5) din Constituție în privința cerințelor referitoare la claritatea legii, prin prisma previzibilității și a respectării normelor de tehnică legislativă.

11. Astfel, din lectura art.2 alin.(1) din ordonanța de urgență astfel cum a fost modificată prin legea criticată se desprinde concluzia că debitorul poate solicita suspendarea obligației de plată până la 31 decembrie 2020, fără a avea posibilitatea de a solicita suspendarea pe o durată mai scurtă ori până la o dată mai apropiată în timp. Mai apoi, prin art.3 alin.(4) din ordonanța de urgență astfel cum a fost modificată prin legea criticată se arată că debitorul poate opta să suspende obligația de plată pentru o perioadă care să nu depășească data de 31 decembrie 2020, sugerându-se că acesta ar putea totuși să ceară ca suspendarea să opereze până la o dată apropiată în timp, în dezacord cu dispozițiile art.2 alin.(1) menționate și cu încălcarea cerințelor de calitate a legii.

12. Prin raportare la prevederile art.2 alin.(2) din ordonanța de urgență astfel cum au fost modificate prin legea criticată, se arată că aceasta nu conține nicio prevedere referitoare la modalitatea concretă în care mecanismul prevăzut de lege ar urma să fie aplicat în ceea ce privește contractele de leasing, având în vedere natura specifică a obiectului acestor contracte de leasing operațional sau financiar, care presupune transmiterea unui drept de folosință, iar nu acordarea unui împrumut.

13. Prin prevederile art.2 alin.(4) din ordonanța de urgență astfel cum a fost modificată prin legea criticată, care nu fac nicio referire la categoriile de creditori definite prin art.1, se dispune suspendarea fără nicio restricție a oricărei forme de executare silită. Drept consecință, ar putea fi suspendate toate executările silită, fiind astfel afectate în mod inadmisibil toate categoriile de creditori, inclusiv

execuțiile în legătură cu minorii (recuperarea pensiei de întreținere, stabilirea domiciliului minorului), cele vizând drepturi fundamentale ale cetățenilor sau chiar ale statului român ori vizând patrimoniul public.

14. Or, în aceste condiții, există aptitudinea ca orice debitor aflat în cursul unei proceduri de executare silită, indiferent de persoana creditorului și de natura creanței, să invoce prevederile citate mai sus ca temei pentru suspendarea executării silite, scop care nu a fost urmărit de inițiatorii actului normativ, neexistând vreo altă prevedere sau mențiune în cuprinsul expunerii de motive care să justifice această teză.

15. Există o lipsă de corelare a alin.(7) și (8) ale art.2 din ordonanța de urgență, astfel cum a fost aprobată prin legea criticată. În timp ce alin.(7) stabilește ca regulă necesitatea de a nu fi fost declarată scadența anticipată a creditului, alin.(8) vine și nesocotește complet această regulă, golind parțial de conținut prevederile alin.(7) și punând sub incidența legii și debitorii aflați în procedura de executare silită. Astfel, declanșarea executării silite presupune drept premisă declararea scadenței anticipate a creditului. Or, nu se clarifică la ce se referă această eligibilitate. Ea nu se poate referi nici la suspendarea obligației de plată (pentru că debitorii se află în curs de executare silită) și nici la suspendarea procedurii de executare silită atâta timp cât prin art.8 alin.(4) se instituie un moratoriu cu privire la aceste proceduri până la 31 decembrie 2020.

16. Prevederile art.3 alin.(1) din ordonanța de urgență astfel cum au fost modificate prin legea criticată nu stabilesc un conținut minimal obligatoriu al cererii de suspendare a rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor, ceea ce va conduce, în practică, la un grad ridicat de insecuritate în ceea ce privește raporturile juridice vizate de legiuitor.

17. Astfel, este posibil ca, în lipsa unor elemente de identificare specifice, creditorii să nu poată determina, în propriile evidențe, acele contracte de credit la care se referă cererile debitorilor. Totodată, în lipsa reglementării unei modalități uniforme de exprimare a solicitărilor, este posibil ca unii debitori care, în realitate, solicită creditorilor, spre exemplu, restructurarea sau renegocierea contractelor de

credit, să fie considerați de către creditorii ca având intenția de a solicita suspendarea obligației de plată a ratelor, potrivit prevederilor legii criticate. Lipsa stabilirii unei modalități uniforme, neechivoce de exprimare a consimțământului debitorului la aplicarea suspendării obligațiilor de plată va conduce, în practică, la numeroase situații de incertitudine cu privire la soarta obligațiilor izvorâte din contractele de credit.

18. Prin art.3 alin.(6) din ordonanța de urgență astfel cum a fost aprobată prin legea criticată se stabilește că debitorul răspunde numai pentru corectitudinea informațiilor furnizate „băncilor”. Or, analizând aceste prevederi, se poate spune fie că legiuitorul a urmărit să înlăture obligația debitorului de a furniza informații corecte în relația cu celelalte entități cuprinse în noțiunea de „creditor”, fie că acesta a omis să coreleze dispozițiile art.3 alin.(6) din ordonanța de urgență astfel cum a fost aprobată prin legea de aprobare cu dispozițiile art.1 lit.a) și art.2 alin.(2) din același act normativ. Prima soluție pare dificil de imaginat, singurul răspuns logic fiind că legiuitorul, din eroare, a omis să facă o corelare a textelor legale. Însă această omisiune conduce în mod direct la o lipsă de claritate și de previzibilitate a legii, sancționabilă cu constatarea neconstituționalității.

19. Modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 prin legea de aprobare cuprind mai multe referiri eronate la natura actului normativ în discuție, menționând legea în locul ordonanței de urgență. Astfel de referiri apar în: art.2 alin.(1), art.2 alin.(4), art.3 alin.(2) și art.3 alin.(3).

20. Previzibilitatea actului normativ a fost grav știrbită ca urmare a completării ordonanței de urgență a Guvernului cu alin.(1¹) la art.2. Astfel, partea introductivă a textului este în contradicție cu însuși conținutul actului normativ și cu motivarea lui. Din motivarea amendamentului rezultă că textul se referă la producători agricoli. Din conținutul textului rezultă că textul se referă la debitori afectați de secetă. Prin ipoteză, producătorii agricoli nu sunt consumatori, deci Ordonanța de urgență a Guvernului nr.50/2010 și Ordonanța de urgență a Guvernului nr.52/2010 nu se aplică. Prin urmare, nu poate fi vorba de o normă derogatorie de la aceste acte normative. Chiar dacă producătorul agricol este o

persoană fizică, calitatea de producător o exclude pe cea de consumator. Textul este neclar, chiar greșit și contravine normelor de tehnică legislativă.

21. De asemenea, expresia „debitori afectați de secetă este generică”, ambiguă și imprecisă. Mai mult decât atât, acest text nu este corelat cu alin.(1) al art.2 menționat. Ar rezulta că debitorii afectați de secetă (textul amendamentului, în ciuda motivării, face trimitere la debitorii afectați de secetă și nu condiționează acest impact de calitatea de producători agricoli, adică de sursa veniturilor sau de vreo legătură între activitatea agricolă și credit) pot beneficia atât de facilitatea de la alin.(1), pe o durată de 6 luni, cât și de facilitatea de la alin.(1¹), în măsura în care debitorii sunt afectați direct/indirect de secetă. Aceasta, cu atât mai mult cu cât alin.(1) nu conține nicio condiție referitoare la impactul direct sau indirect al pandemiei cu SARS-CoV-2 asupra veniturilor debitorilor afectați de secetă.

22. În legătură cu art.2 alin.(9) din ordonanța de urgență, astfel cum a fost aprobată prin legea de criticată se arată că acest text este neclar, prin faptul că nu indică ce înseamnă debitori afectați indirect de secetă. În plus, amendamentul care a stat la baza acestui text nu este motivat *per se*, ci se face trimitere la motivarea altui amendament.

23. Mai mult, nu se înțelege ce înseamnă trimiterea la Ordinul comun al ministrului afacerilor interne și ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. Chiar dacă ar fi vorba de Ordinul nr.97/2020 care aprobă *Regulamentul privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice*, nu este admisibil ca stabilirea unor asemenea condiții să se facă prin acte normative inferioare (ordine ale unor miniștri). Eventualele acte normative inferioare (hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului) pot fi adoptate pentru a organiza aplicarea legii, iar nu pentru a completa legea.

24. Prin modificarea, în Camera Deputaților, a alin.(6) al art.2 din ordonanța de urgență se schimbă radical sensul reglementării, norma devenind absurdă. Restructurarea nu are sens decât dacă nu se prelungește creditul cu depășirea limitei de vârstă. Dacă se va prelungi creditul cu depășirea limitei de

vârstă, atunci nu mai este vorba de restructurare. Or, această confuzie între restructurare și prelungirea maturității creditului face textul legal neclar în raport cu art.1 alin.(5) din Constituție.

25. Textul art.6 din lege este incoerent și „ininteligibil” și chiar incorect gramatical, deși a rămas singurul text din tot cuprinsul ordonanței în care se mai face referire la „combaterea pandemiei” și „starea de urgență decretată” fiind, în consecință, neconstituțional.

26. Se mai susține că legea criticată a fost adoptată fără o fundamentare efectivă a modificărilor pe care le reglementează, cu încălcarea obligației legale de motivare a proiectelor de acte normative și de prezentare a impactului pe care legea îl va genera la nivel socio-economic, bugetar sau juridic (obligații instituite expres de art.32 din Legea nr.24/2000 și de art.74 din Regulamentul Senatului), aceasta în contextul în care este evident, chiar și pentru nespecialiști în domeniul economic, că lipsirea timp de 9 luni de zile (termen stabilit arbitrar, fără nicio fundamentare a impactului pe care îl va produce în practică) a instituțiilor de credit, care sunt infrastructuri critice naționale, și a instituțiilor financiare nebankare de veniturile aferente ratelor pentru creditele acordate va avea un impact deosebit de ridicat asupra lichidității și solvabilității acestora.

27. Practic, timp de 9 luni, entitățile creditoare vizate de lege vor fi lipsite atât de sursele de venit (nu este vorba numai de dobânzi), dar mai ales de propriile fonduri (capitalul împrumutat), aspecte al căror impact financiar a fost ignorat de legiuitor.

28. Lipsa motivării rezultă și din inexistența unei consultări prealabile cu entitățile al căror patrimoniu este în mod evident afectat prin măsurile impuse de lege, consultare care a existat în ceea ce privește soluțiile propuse prin ordonanța de urgență a Guvernului, și care este în mod evident necesară pentru evaluarea impactului.

29. Se mai invocă prevederile art.98 din Regulamentul Senatului și ale art.6 alin.(3), art.7, art.20, art.30-art.33 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, arătându-se că

modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 prin legea de aprobare nu au fost însoțite și de un studiu de impact.

30. Din prevederile indicate rezultă, pe de o parte, caracterul obligatoriu al studiului de impact, iar, pe de altă parte, domeniile în legătură cu care acesta trebuie efectuat (efectele asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, efectele sociale, economice, legislative pe care propunerea le poate genera). Un studiu de impact ar trebui să cuantifice efectele negative asupra lichidității și solvabilității băncilor, dar și asupra consumatorilor, companiilor și economiei în ansamblu prin reducerea drastică a creditării. Includerea debitorilor ale căror expuneri înregistrau deja restanțe la plată la momentul declarării stării de urgență nu se încadrează printre măsurile care beneficiază de o aplicare flexibilă a cerințelor de reglementare conform recomandărilor autorităților bancare europene și naționale.

31. Existența întârzierilor la plată indică probleme financiare cu care debitorii se confruntau și înainte de declararea stării de urgență, care nu au legătură cu pandemia, iar orice facilitate/măsură de restructurare acordată acestor debitori este de natură să afecteze imediat poziția de solvabilitate a instituțiilor bancare. Executările silite începute anterior intrării în vigoare a legii nu au nicio legătură cu declararea stării de urgență sau efectele economice ale pandemiei.

32. În acest sens, Curtea Constituțională a constatat recent prin Decizia nr.139 din 13 martie 2019 că lipsa unui studiu de impact pentru fundamentarea temeinică a inițiativelor legislative, astfel încât actul normativ să răspundă unor nevoi sociale reale și dreptății sociale, generează neconstituționalitatea întregului act normativ.

33. Autorii sesizării susțin că este criticabil din perspectiva art.16 din Constituție și mecanismul prevăzut de legiuitor prin legea de aprobare analizată, care presupune transmiterea de către debitor doar a unei notificări prin care să fie solicitată suspendarea obligațiilor de plată. În plus, această notificare nu are un format standard, iar debitorul, altul decât persoana fizică, nu are obligația legală de a furniza informații suplimentare creditorului pentru a justifica îndeplinirea

cerințelor prevăzute de art.6. Practic, creditorul nu are nicio posibilitate de a verifica respectarea dispozițiilor art.6, fiind lipsit de orice remediu judiciar în cadrul căruia să aibă ocazia de a face dovada contrară și de a împiedica astfel instituirea suspendării obligațiilor debitorului. În ceea ce privește debitorul persoană fizică, acesta nici măcar nu este ținut la îndeplinirea vreunei condiții din cele prevăzute la art.6, fiind liber să solicite suspendarea obligațiilor de plată după bunul plac, fără a se putea lovi de vreun refuz ori de vreo contestație din partea creditorului.

34. În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992, sesizarea a fost transmisă președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și formula punctele de vedere asupra sesizării de neconstituționalitate.

35. Președintele Camerei Deputaților apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

36. Astfel, raportându-se la jurisprudența Curții Constituționale, respectiv Decizia nr.1 din 11 ianuarie 2012 și Decizia nr.718 din 8 noiembrie 2017, se arată că admiterea argumentației autorului sesizării ar putea avea ca principală consecință eliminarea rolului de Cameră de reflecție al Senatului, în sensul că acesta ar stabili definitiv conținutul normativ al proiectului de lege, cu rezultatul că cea de-a doua Cameră, Camera Deputaților, în calitatea sa de Cameră decizională în materie, nu ar putea avea posibilitatea să modifice sau să completeze legea dedusă controlului de constituționalitate, ci doar să o probe ori să o respingă.

37. În ceea ce privește presupusa încălcare a principiului neretroactivității legii, prin raportare la faptul că restructurarea creditului „cu depășirea limitei de vârstă atrage o agravare a riscului de credit pe care creditorul nu a avut-o în vedere la încheierea contractului în raport cu legea în vigoare la data încheierii contractului”, se arată că legea supusă controlului de constituționalitate modifică pentru viitor o stare de drept născută anterior, și anume obligă creditorii să procedeze la restructurarea creditelor cu depășirea limitei de vârstă dacă sunt

îndeplinite condițiile prevăzute în alineatul respectiv. Este evident că nu se poate reține o încălcare a principiului neretroactivității legii.

38. Referitor la susținerea potrivit căreia prevederile legii vor fi aplicate și unor acte îndeplinite anterior intrării sale în vigoare, respectiv cererilor formulate de debitori în intervalul de timp scurs între momentul intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 și momentul intrării în vigoare a legii de aprobare a acestui act normativ, legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 suprimă producerea în viitor a efectelor unei situații juridice constituite sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, astfel că destinatarii vor fi obligați să respecte dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 așa cum acestea au fost modificate prin legea sa de aprobare. Mai mult, se apreciază că este mai curând o chestiune care ține de aplicarea legii, domeniu ce excedează controlului de constituționalitate, întrucât, în temeiul art.2 alin.(3) din Legea nr.47/1992, republicată, „Curtea Constituțională nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțelesului sau contrar Constituției”.

39. Legea dedusă controlului de constituționalitate răspunde cerințelor privind claritatea, precizia și previzibilitatea normelor juridice. Legea este clară, întrucât în conținutul său nu se regăsesc pasaje obscure sau soluții normative contradictorii. Aceasta este precisă, deoarece este redactată într-un stil specific normativ dispozitiv, care prezintă norma instituită fără explicații sau justificări. Conceptele și noțiunile utilizate sunt configurate în concordanță cu dreptul pozitiv, iar stabilitatea soluțiilor normative este departe de a fi ambiguă, acestea fiind redacte previzibil și univoc, cu respectarea prevederilor Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. Existența unor probleme de interpretare și aplicare a legii este inerentă oricărui sistem de drept, deoarece, în mod inevitabil, normele juridice au un anumit grad de generalitate.

40. Întinderea noțiunii de previzibilitate depinde însă, într-o largă măsură, de conținutul textului respectiv, de domeniul la care se referă, precum și de

numărul și de calitate a destinatariilor săi. Asemenea consecințe nu au nevoie să fie previzibile cu o certitudine absolută. O atare certitudine, oricât de dorită ar fi, este imposibil de realizat și, mai mult, poate da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a precizat, în mod constant, că Legea nr.24/2000 nu constituie, în sine, o normă de rang constituțional, chiar dacă nerespectarea prevederilor sale se constituie într-un veritabil criteriu de constituționalitate prin prisma aplicării art.1 alin.(5) din Legea fundamentală (Decizia nr.22 din 20 ianuarie 2016). Astfel, nu pot fi absolutizate criteriile stabilite prin Legea nr.24/2000.

41. În speță, autorii sesizării încearcă să demonstreze lipsa de previzibilitate a normelor cuprinse în legea supusă controlului de constituționalitate prin afirmații speculative, ipotetice și pur subiective. Spre exemplu, aceștia susțin că, pe de-o parte, legea acordă dreptul debitorilor de a cere suspendarea obligației de plată numai pentru întreaga perioadă până la 31 decembrie 2020, conform art.2 alin.(1), iar, pe de altă parte, legea acordă dreptul debitorilor de a cere suspendarea obligației de plată și pentru o perioadă mai scurtă, anterioară datei de la 31 decembrie 2020, potrivit art.3 alin.(4). O simplă citire a celor două articole ale legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 este de natură să clarifice modalitatea de aplicare a acestora. Astfel, art.2 alin.(1) prezintă cu caracter general perioada până la care se poate solicita suspendarea obligației de plată, iar art.3 alin.(4) completează cu precizări suplimentare modalitatea și perioada în care acesta poate produce efecte. În același fel, ipotetic și subiectiv, sunt toate celelalte argumente prezentate de autorii sesizării prin care încearcă să demonstreze lipsa de previzibilitate ale actului normativ, cu toate că redactarea acestuia este realizată într-un stil specific normativ.

42. În ceea ce privește susținerile potrivit cărora prevederile legale criticate nu sunt însoțite de nicio motivare, fundamentare sau de evaluare a impactului pe care le au aceste intervenții, acestea nu au niciun fundament juridic, întrucât au fost respectate întru totul dispozițiile legale privitoare la motivarea proiectelor de acte normative. În acest sens, proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de

urgență a Guvernului nr.37/2020 a fost înregistrat la Senat pentru dezbatere, însoțit de expunerea de motive a inițiatorilor, fiind în deplină conformitate cu prevederile art.30-32 din Legea nr.24/2000.

43. În ceea ce privește efectuarea unui studiu de impact, art.7 alin. (3¹) din Legea nr.24/2000 prevede că aceasta este obligatorie în cazul propunerilor legislative, al proiectelor de legi și al altor proiecte de acte normative care au impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. După cum se poate lesne observa, legea supusă controlului de constituționalitate nu are un impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, potrivit art.30 alin.(1) lit.d) din Legea nr.24/2000, studiile de impact se mai realizează în cazul proiectelor de legi de importanță și complexitate deosebită și al proiectelor de legi de aprobare a ordonanțelor emise de Guvern în temeiul unei legi de abilitare și supuse aprobării Parlamentului, lăsând la latitudinea legiuitorului necesitatea efectuării unui asemenea studiu, în funcție de obiectul de reglementare al inițiativei legislative. În ceea ce privește încălcarea art.1 alin.(3) și (5) din Constituție, prin raportare la normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, ca urmare a neîntocmirii studiului de impact, Curtea Constituțională a constatat că art.30 din Legea nr. 24/2000, potrivit căruia studiile de impact sunt obligatorii în cazul proiectelor de legi de importanță și complexitate deosebită, „nu are valoare constituțională și nu poate constitui norma de referință în cadrul controlului de constituționalitate” (Decizia nr.650 din 25 octombrie 2018).

44. **Președintele Senatului** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

45. Astfel, se arată că, în sesizarea pe care o vor dezbate și soluționa judecătorii constituționali, se confruntă două voințe adverse: pe de o parte, este voința legislativă a unei majorități a membrilor Parlamentului - aparținând mai multor grupuri parlamentare (altfel, adverse politic unul altuia, dar unite acum în scopul sprijinirii unor categorii de debitori afectați financiar de măsurile luate de Guvern, corespunzător stării de urgență în care s-a aflat România în ultimele 60

de zile) - și, pe de altă parte, grupul de deputați ai Partidului Național Liberal, care contestă constituționalitatea amendamentelor aduse de Camera Deputaților, ca for legislativ decizional, conținutului juridic al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2000, în forma adoptată de Senat, în calitate de Cameră de reflecție. Acest act normativ aprobat de Parlament are ca scop, așa cum se arată în expunerea sa de motive, „crearea unor facilități privind obligațiile de plată a ratelor și dobânzilor scadente aferente împrumuturilor acordate unor categorii de debitori defavorizați de măsurile luate de Guvern pentru limitarea efectelor sociale ale actualei pandemii SARS-CoV-2”. În forma aprobată de Parlament, cu amendamentele votate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, actul normativ a cărui constituționalitate este contestată avantajează unele categorii de debitori, în detrimentul unor instituții de credit și instituții financiare nebankare, care, astfel, nu mai pot obține profiturile preconizate de pe urma împrumuturilor pe care le-au acordat.

46. Chestiunile juridice ridicate în acest dosar sunt nemijlocit și esențial legate de o importantă valoare socială cu valențe constituționale care, potrivit art.4 alin.(1) din Constituție, este unul dintre fundamentele statului român. Este vorba despre solidaritatea cetățenilor, căreia Adunarea Constituantă i-a conferit valoarea și forța juridică ale unui principiu constituțional.

47. Prin introducerea în cuprinsul legii, de către Camera Deputaților în calitate de Cameră decizională, a unor amendamente care nu au făcut obiectul dezbaterii și votării în Senat, Camera Deputaților a extins categoriile de debitori, ale căror obligații de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor primite de la diferite instituții de credit și instituții financiare nebankare au fost suspendate până la o anumită dată.

48. Filosofia de reglementare normativă a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 este instituirea unor forme de protejare financiară a unor categorii defavorizate de debitori în contextul în care Banca Națională a României a apreciat, în comunicatul din 24 martie 2020, că acest lucru este posibil.

49. În concordanță cu propria sa jurisprudență, instanța de contencios

constituțional poate constata că, în calitate de Cameră decizională, Camera Deputaților nu a modificat substanțial obiectul reglementării normative cuprinse în ordonanța de urgență adoptată de Guvern, neputându-se susține, deci, încălcarea de către Parlament a principiului bicameralismului, consacrat în art.61 alin.(1) din Constituție.

50. Asocierea stabilității circuitului civil cu principiul constituțional al neretroactivității legilor este forțată și lipsită de orice temei. În realitate, prin această obiecție de neconstituționalitate, autorii sesizării intenționează să limiteze posibilitatea legiuitorului ca în anumite situații economice și sociale, cum este și cea avută în vedere de Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, dar și în alte situații cu efecte similare, de a interzice practica nocivă a capitalizării dobânzilor și comisioanelor, practică la care recurg mai multe bănci comerciale și alte instituții financiare nebankare.

51. O altă critică de neconstituționalitate adusă Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 se referă la încălcarea principiului calității și previzibilității legii. Autorii obiecției de neconstituționalitate vizează mai multe aspecte din care ar decurge neconstituționalitatea legii, toate subsumate nerespectării dispozițiilor Legii nr.24/2000. Concret, sunt invocate pretinse neconcordanțe de exprimare între diferite texte legale care ar da naștere la efecte juridice contradictorii. Analiza gramaticală dovedește însă că textele legale reglementează ipoteze diferite [a se vedea pretinsa contradicție între conținutul art.2 alin.(1) și al art.3 alin.(4) din lege]. De pildă, în sesizare se afirmă că din cuprinsul art.2 alin.(2) din ordonanța de urgență, astfel cum a fost aprobată prin legea de aprobare nu rezultă modalitatea concretă în care mecanismul financiar reglementat de legiuitor urmează să fie pus în aplicare, de unde ar decurge caracterul imprecis al reglementării, cu repercusiuni asupra calității de ansamblu a legii și, nemijlocit, asupra securității juridice a relațiilor sociale care cad sub incidența actului normativ adoptat de Parlament. Critica formulată este lipsită de obiect, întrucât art.7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020 prevede că, în aplicarea acesteia, Ministerul Finanțelor Publice elaborează în termen de 15

zile de la intrarea în vigoare a ordonanței de urgență a Guvernului, norme de aplicare care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

52. În ceea ce privește lipsa unei motivări reale și a lipsei unui studiu de impact, expunerea de motive a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 acoperă conținutul normativ al legii de aprobare a ordonanței respective, iar conținutul juridic și efectele sociale și financiare pe termen lung ale amendamentelor aduse legii în Camera Deputaților nu le depășesc principal pe cele ale ordonanței de urgență menționate.

53. **Guvernul** apreciază că obiecția de neconstituționalitate este întemeiată.

54. În ceea ce privește principiul bicameralismului, acesta arată că, în conformitate cu jurisprudența Curții Constituționale, pentru a putea constata o încălcare a principiului menționat este necesară îndeplinirea cumulativă a două condiții: 1) să existe deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului; 2) să existe o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Analizând actul normativ criticat prin prisma criteriilor stabilite pe cale jurisprudențială se arată că sfera beneficiarilor suspendării creditelor a fost extinsă de Camera Deputaților și la o altă categorie, respectiv categoria debitorilor afectați de secetă. Aceste completări nu se rezumă, prin urmare, la materia supusă dezbaterii în Camera de reflecție, ci instituie reglementări noi, ce nu au fost supuse dezbaterii decât în Camera decizională. În cazul de față, forma adoptată de Senat vizează doar categoria debitorilor afectați de efectele stării de urgență decretate în contextul epidemiei cu SARS-CoV-2, în timp ce forma adoptată de Camera Deputaților cuprinde o nouă categorie de beneficiari ai măsurilor propuse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, respectiv debitorii afectați de secetă. Această deosebire de conținut juridic relevă, în același timp, și o deviere de la scopul actului normativ aprobat, așa cum este conturat în instrumentul de motivare și prezentare. Totodată, completările menționate au determinat și modificarea configurației actului normativ, dat fiind că forma adoptată de Camera

Deputaților prezintă, la nivelul art.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, două noi alineate, respectiv alin.(1) și alin.(9). În cazul actului normativ criticat, includerea categoriei debitorilor afectați de secetă alături de debitorii afectați de efectele stării de urgență decretate în contextul epidemiei cu SARS-CoV-2 nu se corelează cu scopul actului normativ, întrucât nu rezultă vreo legătură a primei categorii cu contextul social și economic ce a impus reglementarea.

55. În concluzie, având în vedere că sunt îndeplinite în mod cumulativ condițiile necesare pentru a deduce o încălcare a principiului bicameralismului, critica de neconstituționalitate prin raportare la art.61 alin.(2) din Constituție, este considerată întemeiată.

56. În legătură cu principiul neretroactivității legii se arată că, așa cum precizează și autorii sesizării, potrivit modificărilor efectuate de Camera Deputaților, interdicția capitalizării dobânzilor se aplică și cererilor depuse anterior intrării în vigoare a acestor prevederi, respectiv cererilor depuse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020. În acest sens, Guvernul susține că principiul neretroactivității legii civile este regula juridică potrivit căreia o lege se aplică numai situațiilor ivite după intrarea ei în vigoare, nu și situațiilor anterioare acestei date. Noua lege nu poate afecta situațiile juridice definitiv formate (constituite, modificate sau stinse) și nici efectele produse de acestea înainte de intrarea sa în vigoare.

57. Așadar, în ceea ce privește dispozițiile art.2 alin.(3), acestea sunt contrare prevederilor art.15 alin.(2) din Constituție din moment ce chiar legiuitorul precizează că aceste dispoziții se aplică retroactiv.

58. În continuare, se arată că prevederile art.2 alin.(6) tind la modificarea uneia dintre condițiile inițiale de acordare a creditelor, respectiv a vârstei maxime la sfârșitul perioadei de creditare. Astfel, prin aceste prevederi se modifică în mod retroactiv condițiile de acordare a creditului avute în vedere de către creditori la momentul încheierii contractelor. Or, potrivit principiului aplicării imediate a legii noi, o situație juridică produce acele efecte juridice care sunt prevăzute de legea

în vigoare la data constituirii ei (*tempus regit factum*). În consecință, contractele de credit pot produce doar acele efecte prevăzute de legea în vigoare la momentul formării acordului de voințe. Prin urmare, critica de neconstituționalitate a art.2 alin.(6), realizată în raport cu art.15 alin.(2) din Constituție, este întemeiată.

59. În legătură cu necorelarea între art.2 alin.(1) și art.3 alin.(4), așa cum au fost modificate prin legea de aprobare, Guvernul susține că între cele două dispoziții există o necorelare, dispozițiile criticate putând fi contradictorii în măsura în care, potrivit prevederilor art.2 alin.(1), suspendarea se poate face până la o dată fixă, respectiv 31 decembrie 2020, iar potrivit prevederilor art.3, data până la care poate opera suspendarea obligației de plată ar putea fi și una aleasă de debitor cu încadrarea în termenul maxim 31 decembrie 2020. Or, așa cum a statuat și Curtea Constituțională prin Decizia nr.26 din 18 ianuarie 2012, „existența unor soluții legislative contradictorii și anularea unor dispoziții de lege prin intermediul altor prevederi cuprinse în același act normativ conduc la încălcarea principiului securității raporturilor juridice, ca urmare a lipsei de claritate și previzibilitate a normei.”

60. Așadar, Guvernul susține că prevederile art.3 sunt în contradicție cu cele ale art.2 alin.(1), anulându-le pe acestea din urmă cu consecința încălcării principiului securității juridice și a exigențelor de claritate și previzibilitate ale normei, prevăzute de art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.

61. În legătură cu critica potrivit căreia art.2 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, în forma modificată, nu conține nicio prevedere referitoare la modalitatea concretă în care mecanismul prevăzut de lege ar urma să fie aplicat în ceea ce privește contractele de leasing, Guvernul susține că prin aceste critici, invocând omisiunea legiuitorului, autorii sesizării tind, de fapt, să solicite completarea normei cu un mecanism specific aplicabil contractelor de leasing. Or, aceasta este o operațiune ce intră în sfera atribuțiilor legiuitorului, potrivit art.61 din Constituție, așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr.102 din 25 februarie 2016, critica fiind, prin urmare, inadmisibilă.

62. În continuare, se arată că, potrivit autorilor sesizării, în cadrul art.2

alin.(4) „nu se face nicio trimitere la categoriile de creditori definite prin art.1, ci se dispune suspendarea fără nicio restricție a oricărei forme de executare silită”. Drept consecință, ar putea fi suspendate toate executările silite, fiind astfel inadmisibil afectate toate categoriile de creditori, inclusiv executările silite în legătură cu minorii (recuperarea pensiei de întreținere, stabilirea domiciliului minorului), cele vizând drepturile fundamentale ale cetățenilor sau chiar ale statului român ori vizând patrimoniul public. Guvernul arată că, având în vedere că norma face referire de o manieră generală la orice proceduri de executare silită și nu face nicio trimitere la categoriile de debitori definite prin art.1, îndepărtându-se de obiectul de reglementare al Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, cu consecința afectării tuturor categoriilor de creditori, chiar a celor ce nu sunt parte a unui contract de credit sau de leasing, aceste prevederi ar putea fi de natură să aducă atingere principiului securității juridice, în componenta sa privind claritatea și previzibilitatea legii, prevăzut de art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție.

63. În legătură cu critica prin care autorii sesizării învederează „o lipsă de corelare a alin.(7) și (8) ale art.2 din lege”, Guvernul arată că prevederile alin.(7) sunt contradictorii celor de la alin.(8), întrucât începerea executării silite este precedată, întotdeauna, de scadența creditului. Lipsa de corelare a acestor prevederi atrage și neclaritatea sferei beneficiarilor prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, cu consecința imposibilității aplicării mecanismului de suspendare a creditelor.

64. Prin raportare la critica referitoare la prevederile art.3 alin.(1), prin care autorii sesizării susțin că „lipsa stabilirii, prin intermediul legii, a unui conținut minimal obligatoriu al cererii va conduce, în practică, la un grad ridicat de insecuritate în ceea ce privește raporturile juridice vizate de legiuitor”, Guvernul arată că notificarea de imposibilitate temporară de plată nu are un conținut prestabilit, uniform, de natură să permită identificarea tuturor informațiilor necesare pentru a putea opera suspendarea creditelor, putând atrage dificultăți de aplicare în practică. Astfel, se arată că reglementarea criticată nu reprezintă o

modalitate de legiferare care să confere destinatarului normei configurarea în mod rezonabil a conduitei de urmat pentru că norma juridică nu determină în mod precis și lipsit de echivoc conținutul minimal al cererii/notificării.

65. În legătură cu critica referitoare la prevederile art.3 alin.(6) din ordonanța de urgență astfel cum au fost modificate prin legea criticată, Guvernul apreciază că prevederile legale criticate fac referire doar la o singură categorie dintre cele enumerate în definiție, respectiv băncile, noțiunea de bănci nefiind corelată cu definiția creditorului conturată la art.1 lit.a). Astfel, lipsa de corelare poate duce la interpretări neunitare în practică, lipsind norma în cauză de previzibilitatea necesară normelor legale.

66. Prin raportare la critica autorilor sesizării care susțin că „modificările aduse Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 prin Legea de aprobare cuprind mai multe referiri eronate la natura actului normativ în discuție, menționând legea în locul ordonanței de urgență”, în cadrul mai multor texte - printre care art.2 alin.(1), art.2 alin.(4), art.3 alin.(2), art.3 alin.(3) – unde se fac referiri eronate la categoria actului normativ, respectiv se fac trimiteri la lege în locul ordonanței de urgență, Guvernul arată că, potrivit art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, *„Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie”*.

67. În ceea ce privește critica potrivit căreia previzibilitatea actului normativ a fost grav știrbită ca urmare a completării Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 cu alin.(1¹) la art.2 și că partea introductivă a textului este în contradicție cu însuși conținutul normativ și cu motivarea lui, Guvernul susține că sintagma „debitori afectați de secetă” este de natură să genereze confuzii și ambiguitate în procesul de aplicare și interpretare a legii. Această modalitate de reglementare poate avea consecințe negative asupra respectării principiului legalității, prevăzut de art.1 alin.(5) din Constituție, existând pericolul afectării stabilității raporturilor juridice prin încălcarea exigențelor de calitate a legii, respectiv previzibilitatea și claritatea legii.

68. Cu privire la criticile de neconstituționalitate aduse de autorii sesizării prin raportare la art.2 alin.(9), din ordonanța de urgență, astfel cum a fost aprobată prin legea criticată, în legătură cu sintagma „debitori afectați de secetă”, Guvernul arată că sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, argumentele prezentate mai sus, precum și considerentele Deciziei nr.62 din 13 februarie 2018.

69. În ceea ce privește trimiterea la „ordinul comun al ministrului Afacerilor Interne și ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale”, Guvernul susține că orice trimitere la un act normativ trebuie să se facă cu respectând art.39 alin.(1) din Legea nr.24/2000, conform căruia „Referirea într-un act normativ la alt act normativ se face prin precizarea categoriei juridice a acestuia, a numărului sau, a titlului și a datei publicării acelui act sau numai a categoriei juridice și a numărului, dacă astfel orice confuzie este exclusă”. Astfel, Guvernul arată că trimiterea generică la „ordinul comun al ministrului Afacerilor Interne și ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale” nu permite identificarea actului normativ în cauză, neîndeplinind cerințele de claritate și predictibilitate prevăzute de normele de tehnică legislativă. În acest sens, sunt relevante cele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr.17 din 21 ianuarie 2015. Astfel de prevederi sunt contrare principiului ierarhiei actelor normative prevăzute de art.4 din Legea nr.24/2000, cu consecința lipirii legislației vizate de orice calitate normativă, criteriu de constituționalitate indispensabil conform art.1 alin.(5) din Constituție. Se are în vedere că este necesar ca legislația de nivel primar să asigure claritate și precizie, astfel încât drepturile subiectelor asupra cărora se vor aplica normele să fie garantate, legislația de nivel secundar trebuie să asigure cadrul pentru a organiza executarea legilor, iar normele de nivel terțiar trebuie să prevadă doar completările tehnice necesare care ar încălca inutil un text al legii sau al hotărârii Guvernului. Prin lăsarea la latitudinea miniștrilor în cauză a stabilirii unor elemente esențiale ale suspendării creditelor acordate debitorilor afectați de secetă sunt atinse cerințele de claritate și predictibilitate ale legii, cu consecința încălcării dreptului de proprietate al creditorilor, așa cum au semnalat și autorii sesizării.

70. Referitor la critica privind modificarea, în Camera Deputaților, a art.2

alin.(6), prin care se califică în mod eronat drept restructurare a creditului prelungirea contractelor de credit peste limita de vârstă, Guvernul arată că, potrivit art.36 alin.(3) din Legea nr.24/2000, „*Termenii de specialitate pot fi utilizați numai dacă sunt consacrați în domeniul de activitate la care se referă reglementarea*”. Astfel, se impune ca termenii de specialitate să fie folosiți cu respectarea sensului acestora consacrat în acte normative din domeniu. În caz contrar, utilizarea improprie a unor noțiuni poate crea un climat de imprevizibilitate a normelor în cauză, precum și probleme de la punerea în aplicare, cu încălcarea principiului securității juridice.

71. Ultima critică de neconstituționalitate raportată la art.1 alin.(3) și alin.(5) din Constituție, vizează art.6 din lege, autorii sesizării limitându-se la a reproduce dispozițiile acestuia și a preciza că textul este „ininteligibil” și „incorect gramatical”, fără a clarifica relația de contrarietate cu dispozițiile constituționale invocate. Guvernul arată că instanța de contencios constituțional a statuat, în jurisprudența sa, că prin caracterul general al dispozițiilor constituționale invocate, precum și lipsa explicitării pretensei relații de contrarietate a prevederilor legale criticate față de acestea, nu se poate identifica în mod rezonabil nicio critică de neconstituționalitate.

72. Guvernul apreciază ca fiind întemeiate criticile autorilor sesizării referitoare la lipsa motivării și a studiului de impact prin raportare la art.1 alin.(5) din Constituție.

73. Cea din urmă critică de neconstituționalitate este realizată în raport cu art.16 din Constituție, vizând mecanismul transmiterii notificării imposibilității temporare de plată, reglementat la art.3 din ordonanța de urgență, astfel cum a fost aprobată prin legea criticată. Astfel, aceasta se raportează la diferența pe care o determină mecanismul transmiterii notificării. Această diferență constă în faptul că persoanele juridice nu sunt obligate să îndeplinească niciun fel de formalități în vreme ce persoanele fizice sunt obligate să transmită o notificare în format letric sau prin poștă electronică. Cu toate acestea, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale pot fi create premisele încălcării art.16 din Constituție în situația

în care se vorbește despre cazuri egale, or situația debitorului și a creditorului nu permite uniformitate de tratament, dat fiind că aceste categorii nu se află în situații analoge. De asemenea, prin raportare la art.16 din Constituție poate fi constatată o încălcare prin prisma calității de persoane juridice a creditorilor numai dacă regimul juridic diferit s-ar răsfrânge asupra cetățenilor, implicând o inegalitate a lor în fața legii și a autorităților publice, așa cum a fost reținut de Curtea Constituțională, aspecte nesemnificate în sesizare. Pentru considerentele de mai sus, se arată că acea critică raportată la art.16 din Constituție este neîntemeiată.

74. La dosarul cauzei, Societatea de avocați Dragne și Asociații, prin avocat Mihai Iorga, în numele clientului lor BNP Paris Personal Finance S.A. Paris Sucursala București, a depus în calitate de *amicus curiae* un punct de vedere întocmit de domnul profesor universitar emerit doctor Corneliu Bîrsan prin care se solicită admiterea obiecției de neconstituționalitate. De asemenea, în aceeași calitate de *amicus curiae*, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești, prin mandatar avocat doctor Claudiu Constantin Dinu, și Societatea Stoica și Asociații, prin domnul profesor universitar emerit doctor Valeriu Stoica, în numele Asociației Române a Băncilor, au depus puncte de vedere prin care solicită admiterea obiecției de neconstituționalitate.

75. La termenul de judecată fixat pentru data de 27 mai 2020, Curtea a amânat dezbaterile pentru data de 17 iunie 2020, când a amânat pronunțarea pentru data de 8 iulie 2020 și, din nou, pentru data 15 iulie 2020, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

examinând obiecția de neconstituționalitate, punctele de vedere ale președinților Camerei Deputaților și Senatului și al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, dispozițiile legii criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

76. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art.146 lit.a) din Constituție, precum și ale art.1, 10, 15 și 18 din

Legea nr.47/1992, republicată, să soluționeze obiecția de neconstituționalitate.

77. Obiectul controlului de constituționalitate îl constituie dispozițiile Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, care au următorul conținut:

„Articol unic.– Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37 din 30 martie 2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.261 din 30 martie 2020, cu următoarele modificări și completări:

1. La articolul 1, literele a) și b) se modifică și vor avea următorul cuprins:

«a) creditori – instituții de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.227/2007, cu modificările și completările ulterioare, entități înregistrate care desfășoară activitatea de recuperare creanțe, instituții financiare specializate prin care se derulează finanțarea unor proiecte de importanță strategică în concordanță cu politicile guvernamentale de susținere a mediului de afaceri românesc și instituții financiare nebancare definite potrivit Legii nr.93/2009 privind instituțiile financiare nebancare, cu modificările și completările ulterioare, precum și sucursalele instituțiilor de credit și ale instituțiilor financiare nebancare din străinătate care desfășoară activitate pe teritoriul României, cu excepția Caselor de Ajutor Reciproc;

b) debitori – persoanele juridice, persoanele fizice, inclusiv persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale ce funcționează potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, profesiile liberale și cele care se exercită în baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a

profesiei din contractele de credit, respectiv leasing, cu excepția instituțiilor de credit definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr.99/2006, cu modificările și completările ulterioare.»

2. La articolul 1, literele c) – g) se abrogă.

3. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.2. – (1) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.288/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.52/2016 privind contractele de credit oferite consumatorilor pentru bunuri imobile, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori, cu modificările ulterioare, și ale Ordonanței Guvernului nr.51/1997 privind operațiunile de leasing și societățile de leasing, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.90/1998, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor de către creditori până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se suspendă, la cererea debitorului, până la 31 decembrie 2020, prin prelungirea corespunzătoare a maturității creditului, fără costuri suplimentare.

(1¹) Prin derogare de la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.50/2010, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr.52/2016 cu modificările ulterioare și ale Ordonanței Guvernului nr.51/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor afectați de toate tipurile de secetă de către creditori până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se suspendă la cererea debitorului cu până la 18 luni, dar nu mai mult de 31 octombrie 2021, prin prelungirea corespunzătoare a maturității creditului, fără costuri suplimentare.

(2) Măsura prevăzută la alin.(1) se aplică și debitorilor care au încheiate contracte de leasing operațional sau financiar, reglementate prin Ordonanța Guvernului nr.51/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

(3) Dobânda datorată de debitori, precum și comisioanele aferente corespunzătoare sumelor scadente a căror plată a fost suspendată nu se capitalizează la soldul creditului existent, la finalul perioadei de suspendare. Se aplică și cererilor depuse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020.

(4) Orice proceduri de executare silită, inclusiv urmărirea silită a bunurilor mobile, urmărirea silită imobiliară sau popririile de orice fel, începute până la data intrării în vigoare a prezentei legi, intră sub incidența moratoriului și se suspendă până la 31 decembrie 2020.

(5) Perioada maximă de creditare prevăzută în reglementările creditorilor poate fi depășită cu o perioadă egală cu durata suspendării obligației de plată.

(6) Pentru debitori, persoane fizice, pentru care prelungirea maturității creditelor depășește limita de vârstă, prevăzută prin reglementările creditorilor de acordare a creditelor, creditorii procedează la restructurarea creditelor cu depășirea limitei de vârstă.

(7) De prevederile prezentei ordonanțe de urgență beneficiază debitorii care au încheiat un contract pentru obținerea unui credit care nu a ajuns la maturitate și pentru care creditorul nu a declarat scadența anticipată, anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

(8) Sunt de asemenea eligibili debitorii care se află în procedură de executare silită, în procedură de dare în plată, de reorganizare judiciară sau în orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare care tind la suspendarea efectelor contractelor de credit.

(9) Măsura prevăzută la alin.(1¹) se acordă exclusiv debitorilor afectați direct sau indirect de toate tipurile de secetă conform prevederilor ordinului comun al ministrului Afacerilor Interne și ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale. »

4. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.3. – (1) Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor, în conformitate cu prevederile art.2 alin.(1), debitorii definiți la art.1 lit.b), trebuie să trimită creditorilor o notificare de imposibilitate temporară de plată, în format letric sau prin poștă electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit sau printr-un alt canal de comunicare la distanță oferit de creditor.

(2) După intrarea în vigoare a prezentei legi, obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, poate fi suspendată o singură dată, la cererea debitorului, până la data de 31 decembrie 2020.

(3) În cazul în care debitorul nu poate transmite notificarea prin unul dintre mijloacele enumerate la alin.(1), acesta o poate formula pe cale orală, prin telefon, la un număr de telefon dedicat care este anunțat de către fiecare creditor pe pagina sa de internet în termen de 3 zile lucrătoare de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, situație în care creditorul are obligația înregistrării convorbirii.

(4) Debitorul poate opta prin solicitarea transmisă creditorului să suspende obligația de plată a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, pentru o perioadă care să nu depășească data de 31 decembrie 2020.

(5) Prelungirea duratei contractuale menționate la art.2 alin.(1) produce efecte de la data comunicării notificării adresate creditorilor de către debitori și operează de drept prin efectul legii, fără încheierea de acte adiționale.

(6) Debitorul răspunde, în condițiile legii, pentru corectitudinea informațiilor furnizate băncilor.»

5. La articolul 4, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.4. – (1) Dobânda datorată de debitori și comisioanele aferente corespunzătoare sumelor scadente a căror plata a fost suspendată nu se capitalizează la soldul creditului existent, la finalul perioadei de suspendare. Se

aplică și cererilor depuse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020.»

6. La articolul 4, alineatul (2) se abrogă.

7. Articolul 5 se abrogă.

8. Articolul 6 se modifică și va avea următorul cuprins:

«Art.6. – Pentru a beneficia de suspendarea rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor în conformitate cu prevederile art.2 alin.(1), debitorii definiți la art.1 lit.b), cu excepția persoanelor fizice, trebuie să aibă activitatea întreruptă total sau parțial, veniturile sau încasările diminuate cu cel puțin 15% față de media ultimelor două luni, sau în cazul autorităților publice locale apariția unor cheltuieli neprevăzute sau nebugetare, legate de combaterea pandemiei, ca efect al deciziilor emise de autoritățile publice competente potrivit legii, pe perioada stării de urgență decretate în baza declarațiilor pe propria răspundere a debitorilor.»

9. Articolul 7 se abrogă.”

78. Textele constituționale invocate în susținerea obiecției de neconstituționalitate sunt dispozițiile art.1 alin.(3) privind statul de drept, art.1 alin.(5) în componenta sa privind calitatea legii, art.16 privind egalitatea în fața legii, precum și cele ale art.61 privind rolul Parlamentului. Din examinarea obiecției de neconstituționalitate rezultă că autorii acesteia au înțeles să invoce și prevederile art.75 din Constituție privind sesizarea Camerelor.

79. Curtea constată că sesizarea formulată îndeplinește condiția de admisibilitate prevăzută de art.146 lit.a) teza întâi din Constituție, atât sub aspectul obiectului său, fiind vorba de o lege adoptată și nepromulgată, al titularului dreptului de sesizare, aceasta fiind formulată de 69 de deputați, cât și sub aspectul termenului de sesizare fiind formulată în interiorul termenului de 2 de zile prevăzut de Legea nr.47/1992, având în vedere că legea a fost adoptată cu procedură de urgență.

80. Curtea reține că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții

financiare nebankare anumitor categorii de debitori a fost adoptată pe 30 martie 2020, fiind depusă la Senat în aceeași zi.

81. Pe 6 aprilie 2020, proiectul de lege a fost prezentat în Biroul permanent al Senatului cu nr.L186/2020, ca primă Cameră sesizată, în condițiile prevăzute la art.75 din Constituție, prin conținutul său încadrându-se în categoria legilor ordinare. Pe 6 aprilie 2020 a fost trimis pentru raport la Comisia economică, industriei și servicii și la Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital, cu termen 7 aprilie 2020. După primirea avizului favorabil cu amendamente al Comisiei economice, industriei și servicii, Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital a depus la data de 8 aprilie 2020 raportul de admitere, cu amendamente, proiectul de lege a fost supus spre dezbatere și adoptare plenului Senatului, fiind înscris pe ordinea de zi din 8 aprilie 2020. La această dată, proiectul de lege a fost dezbătut și votat de Senat, fiind adoptat, așa cum rezultă din fișa actului normativ de pe pagina de internet a Senatului, cu 85 de voturi pentru, 26 de voturi împotriva și 19 abțineri.

82. Ulterior, forma adoptată de Senat a fost transmisă spre dezbatere Camerei Deputaților și înregistrată la data de 8 aprilie 2020, fiind prezentată în Biroul permanent al Camerei Deputaților cu Pl-x nr.143/2020 la data de 14 aprilie 2020. După primirea la data de 15 aprilie 2020 a avizului favorabil de la Comisia pentru industrie și servicii, Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare și Comisia pentru buget, finanțe și bănci și Comisia juridică, de disciplină și imunități au depus rapoartele de admitere, cu amendamente, la data de 22 aprilie 2020, iar la 23 aprilie 2020 proiectul de lege a fost înscris pe ordinea de zi a Camerei Deputaților. În ședința din 23 aprilie 2020, proiectul de lege a fost dezbătut în plenul Camerei Deputaților și adoptat la aceeași dată, potrivit stenogramei afișate pe site-ul Camerei Deputaților, cu 208 voturi pentru, 103 voturi contra, 8 abțineri, iar o persoană nu a votat.

83. La data de 24 aprilie 2020, 69 de deputați au sesizat Curtea Constituțională referitor la neconstituționalitatea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități

pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori.

84. Examinând obiecția de neconstituționalitate, Curtea reține că în expunerea de motive se precizează că, având în vedere Decretul Președintelui României nr.195/2020 privind instituirea stării de urgență pe teritoriul României pentru o perioadă de 30 zile, se impune luarea unor măsuri de limitare a efectelor negative determinate de limitarea sau întreruperea activităților socio-economice. În circumstanțele excepționale create de virusul SARS-CoV2, persoanele fizice și întreprinderile mici și mijlocii se pot confrunta cu o lipsă severă de lichiditate.

85. Așa cum rezultă din titlu și din expunerea de motive, legea criticată are ca domeniu de reglementare acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori.

86. Autorii sesizării susțin că prin introducerea debitorilor afectați de secetă în sfera de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, ca urmare a amendamentelor discutate și admise pentru prima dată la nivelul Camerei Deputaților, Cameră decizională, se aduce atingere principiului bicameralismului, prevăzut de art.61 alin.(2) și art.75 din Constituție.

87. Curtea Constituțională are o bogată jurisprudență prin care a statuat că, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ al poporului român și de unicitatea sa ca autoritate legiuitoare a țării, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră (Decizia nr.710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.358 din 28 mai 2009, sau Decizia nr.89 din 28 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.260 din 13 aprilie 2017, paragraful 53). Legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, drept care autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră (Decizia nr.1.029 din 8 octombrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.720 din 23 octombrie 2008, Decizia nr.3 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr.71 din 29 ianuarie 2014, Decizia nr.355 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.509 din 8 iulie 2014, paragraful 38, Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.937 din 22 noiembrie 2016, paragraful 39, Decizia nr.765 din 14 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.134 din 21 februarie 2017, paragraful 29, sau Decizia nr.62 din 7 februarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.161 din 3 martie 2017, paragraful 32).

88. Curtea a reținut prin Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, paragraful 34, precitată, că art.75 alin.(3) din Constituție, atunci când folosește sintagma „decide definitiv” cu privire la Camera decizională, nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune ca proiectul sau propunerea legislativă adoptată de prima Cameră sesizată să fie dezbătută în Camera decizională, unde i se pot aduce modificări și completări. Însă, în acest caz, Camera decizională nu poate modifica substanțial obiectul de reglementare și configurația inițiativei legislative, cu consecința deturnării de la finalitatea urmărită de inițiator.

89. Având în vedere aceste considerente, în jurisprudența sa, Curtea a stabilit **două criterii esențiale** pentru a se determina cazurile în care, prin procedura parlamentară, se încalcă principiul bicameralismului: (1) existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și (2) existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr.62 din 13 februarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.373 din 2 mai 2018, paragraful 63).

90. Astfel, în ceea ce privește **primul criteriu**, respectiv cel legat de necesitatea de a nu exista **deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic** între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, Curtea trebuie să analizeze care au fost amendamentele adoptate pentru prima dată de către Camera Deputaților în calitate de Cameră decizională, amendamente care nu au fost discutate de către Senat în calitate de primă Cameră sesizată.

91. Astfel, **articolul unic pct.3 din legea de aprobare a art.2 alin.(1¹)** la Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, articol care prevede o nouă categorie de debitori, respectiv **debitorii afectați de toate tipurile de secetă** care urmează să beneficieze de prevederile ordonanței de urgență modificate până la 31 octombrie 2021, spre deosebire de debitorii „obișnuiți”, adică cei ai contractelor de credit care își pot valorifica drepturile prevăzute doar până la 31 decembrie 2020. De asemenea, același pct.3 al articolului unic din lege a introdus alin.(9) la art.2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, care prevede că măsura prevăzută la art.2 alin.(1¹) menționat mai sus se acordă exclusiv debitorilor afectați de secetă conform prevederilor ordinului comun al ministrului afacerilor interne și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale. Din analiza dispozițiilor legale rezultă că acest ordin este preexistent, însă nu este și identificat.

92. Așadar, prin adoptarea amendamentelor formulate în Camera decizională [Camera Deputaților], legea de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 extinde domeniul reglementării și la protejarea debitorilor afectați de secetă, cu alte cuvinte a unor persoane care nu au fost afectate în vreun fel de pandemia de SARS-CoV2. Prin urmare, Curtea reține că, deși Camera de reflecție a păstrat domeniul de aplicare al ordonanței de urgență, Camera decizională a modificat acest domeniu de aplicare, fără ca prima Cameră sesizată să se poată pronunța.

93. În continuare, **articolul unic pct.5 din legea de aprobare a art.4 alin.(1)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, precizându-se că prevederile legale astfel modificate se aplică și pentru cererile depuse după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020. Astfel, dacă sub imperiul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 dobânzile pentru credite, altele decât cele ipotecare se capitalizau la soldul creditului existent la finele perioadei de suspendare, în Senat soluția legislativ a fost schimbată complet, în sensul că nici măcar pentru aceste credite nu se mai capitalizează dobânda, iar în Camera Deputaților acest beneficiu a fost extins și în favoarea

celor care au depus cereri după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență de urgență a Guvernului nr.37/2020. Cu alte cuvinte, articolul unic pct.5 din legea de aprobare extinde beneficiile prevăzute de legea de aprobare [cum ar fi necapitalizarea dobânzii la creditele aflate în curs de derulare] și pentru cererile depuse înainte de intrarea în vigoare a legii de aprobare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020, soluție legislativă care nu a fost analizată de Senat.

94. **Articolul unic pct.8 din legea de aprobare a modificat radical art.6** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.37/2020, prevăzând o flexibilitate mai mare în ceea ce privește condițiile de constatare a situației de dificultate în care se află debitorii persoane juridice definiți la art.1 lit.b) în urma declarării stării de urgență pentru a beneficia de facilitățile reglementate de legiuitor, în sensul că este nevoie doar de o declarație pe propria răspundere potrivit căreia au activitatea întreruptă total sau parțial, iar veniturile sau încasările sunt diminuate cu cel puțin 15% față de media ultimelor două luni. Astfel, nu mai este nevoie de obținerea unui certificat de situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri. De asemenea, printre noii beneficiari ai prevederilor legale modificate au fost introduse și autoritățile publice locale.

95. Analizând amendamentele de mai sus, Curtea constată că ele aduc deosebiri majore, substanțiale, de conținut juridic între forma adoptată de Senat în calitate de primă Cameră sesizată, și cea adoptată de Camera Deputaților în calitate de Cameră decizională. Prin urmare, Curtea concluzionează că primul criteriu din cele două criterii esențiale configurate în jurisprudența instanței de contencios constituțional a fost încălcat.

96. În ceea ce privește **cel de-al doilea criteriu**, respectiv necesitatea de a nu exista o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, Curtea observă că prin amendamentele adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, respectiv cele introduse prin articolul unic pct.3, 5 și 8, textul legii de aprobare nu capătă o configurație semnificativ diferită [a se vedea și Decizia nr.624 din 26 octombrie 2016, paragraful 34].

97. Curtea reține că nerespectarea primului criteriu a condus la încălcarea principiului bicameralismului. Astfel, chiar dacă, prin raportare la forma adoptată de Senat, nu există o configurație semnificativ diferită între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului, totuși legea criticată conține un număr de soluții normative care, sub aspectul fondului reglementării, se îndepărtează considerabil de conceptele asupra cărora Senatul s-a pronunțat și de soluția legislativă urmărită de Senat, în condițiile în care acesta nu s-a putut pronunța asupra modificărilor introduse în cadrul Camerei decizionale, respectiv Camera Deputaților.

98. În concluzie, Curtea constată că legea criticată încălcă prevederile art.61 alin.(2) și ale art.75 din Constituție.

99. Având în vedere concluzia mai sus enunțată și în acord cu jurisprudența sa în materie, Curtea nu va mai analiza celelalte aspecte de neconstituționalitate invocate, întrucât viciul de neconstituționalitate afectează legea în ansamblul său (a se vedea, *mutatis mutandis*, Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 4 ianuarie 2017, Decizia nr.140 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.377 din 14 mai 2019, paragraful 84, sau Decizia nr.58 din 12 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.205 din 13 martie 2020, paragraful 62).

100. Pentru considerentele arătate, în temeiul art.146 lit.a) și al art.147 alin.(4) din Constituție, precum și al art.11 alin. (1) lit.A.a), al art.15 alin.(1) și al art.18 alin.(2) din Legea nr.47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Admite obiecția de neconstituționalitate formulată de 69 de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal și constată că

Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.37/2020 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de instituții de credit și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori este neconstituțională, în ansamblul său.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și prim-ministrului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 15 iulie 2020.

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE
[REDACTED]
prof. univ. dr. **Xăler DORNEANU**

MAGISTRAT-ASISTENT,
[REDACTED]
Fabian NICULAE

